

Turan Alptekin

Nail Tan

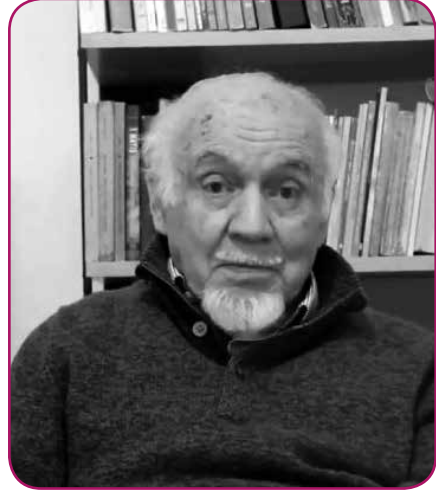
Şair, yazar, Türk dili ve edebiyatı öğretim görevlisi Turan Alptekin; 3 Ekim 2019 Perşembe günü, Ankara'daki evinde hayata veda etti. Cenazesi; 4 Ekim 2019 Cuma günü, Ankara Karşiyaka Mezarlığı Ahmet Efendi Camisi'nde kılınan öğle ve cenaze namazlarının ardından aynı mezarlıkta toprağa verildi.

Rahmetli Alptekin, 12 Aralık 1933 tarihinde Konya'da doğdu. Babası Ali Alptekin, annesi ise Müsebbiha Hanım'dır.

Konya'da ilk ve ortaöğrenimini tamamladıktan sonra İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkoloji Bölümünden mezun oldu (1958).

Vatan görevini, 1959-1960 yıllarında topçu asteğmen rütbesiyle yedek subay olarak Genelkurmay Başkanlığında yerine getirdi. Askerlik sonrası İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde mezun olduğu bölüme Yeni Türk Edebiyatı asistanı kabul edildi (1961). Kısa bir süre sonra edebiyat öğretmenliğine tayinini istedi. 1962-1985 yılları arasında sırasıyla Manisa Salihli Lisesi, Ankara Akşam Ticaret Lisesi, Ankara Etlik Lisesi, Ankara Kurtuluş Lisesi, İstanbul Kasımpaşa Lisesi ve Ankara Gazi Eğitim Enstitüsünde (1973-1974 ve 1976-1978) edebiyat öğretmenliği yapıp emekliye ayrıldı. Lisede öğretmenlik yaparken Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Basın Yayın ve Muhasebecilik Yüksekokullarında ders verdi (1978-1982). Emeklilik sonrası öğretmenlik görevini sürdürdü. MSÜ (1985-1990) ve Mersin Üniversitesinde (1994-1998) öğretim görevlisi unvanıyla Yeni Türk Edebiyatı ve karşılaştırmalı edebiyat derslerini okuttu.

Önce edebiyatın şiir dalıyla ilgilendi. İki şiir kitabı yayımladı. Sonra hocası Ahmet Hamdi Tanpınar, Ahmed Haşim, Yunus Emre ve Niyazi-i Mısrî üzerinde incelemelerde bulundu. Prof. Dr. İrene

Melikoff'un bazı eserlerini Türkçeye kazandırdı. Şiir, makale ve yazıları 1949 yılından itibaren *Edebiyat Âlemi*, *Orkun*, *Millî Mecmua*, *Genç Kalemler*, *Hisar*, *İstanbul*, *Galeri*, *Arayış*, *Türk Edebiyatı*, *Hürriyet Gösteri*, *Sanat Çevresi*, *Evensel Kültür*, *Yeni Defne* ve *Journal of Turkish Studies* dergileriyle *Memleket*, *Ortadoğu* ve *Tasvir* gazetelerinde yayımlandı. Son makalesi, *Yeni Gelen* dergisinin Nisan 2019 sayısında yer aldı.

Eserleri, tür ve ilk yayım yılına göre şöyle sıralanabilir:

Şiir: *Neşideler Neşidesi* (1975), *bindörtüüz birde bir gün* (1982).

Deneme: *Tanpınar'ın Ölümü: Apologia* (2015).

Araştırma, İnceleme: *Bir Kültür Bir İnsan: Ahmet Hamdi Tanpınar ve Edebiyatımıza Bakışlar* (1975, gen. 2. bs. *Ahmet Hamdi Tanpınar: Bir Kültür Bir İnsan* adıyla 2001), *Kompozisyon Bilgisi* (1982), *Ahmet Haşim Hayatı Sanatı ve Eserleri* (1985), *Bir Ene'l-Hak Şairi Yunus Emre: Âşık Yunus ve Yunuslar* (2007), *Seyyid Ahmed Hüsameddin Eserleri ve Nakşibendi Öğretinin Kökleri* (2007), *Niyazi-i Mısrî / Türkçe Şiirleri* (2008), *Prof. İrene Melikoff'un Ardından* (2009).

Çeviri: *Uyur İdik Uyardılar / Alevilik Bektaşılık Araştırmaları* (İ. Mélikoff'tan, 1993), *Hacı Bektaş / Efsaneden Gerçeğe* (İ. Mélikoff'tan, 1998), *Destan'dan Masal'a: Türkoloji Yolculuklarım* (İ. Mélikoff'tan, 2008), *Abdülhamit'in Hükümdarlığında Yirmi Yıl* (F. Zonaro'dan, 2008, L. Romano ile), *Kırklar'ın Cemi'nde* (İ. Mélikoff'tan, 2012).

Fransızca biliyordu.

Yurdanur Hanım'la evliliğinden Dr. Ali Eren, Esen ve Esra adında üç evladı bulunmaktadır.

Turan Alptekin, hocası Ahmet Hamdi Tanpınar hakkında en önemli incelemelerden birini yayımlamıştı. Edebiyat araştırmacılığı, şair kimliğinin önüne geçmiş; İrene Mélikoff'un eserlerini Türkçeye kazandırmasıyla da Türk edebiyatına, Türklük bilimine önemli bir hizmette bulunmuştu. Ruhu şad olsun!

Nuri Pakdil

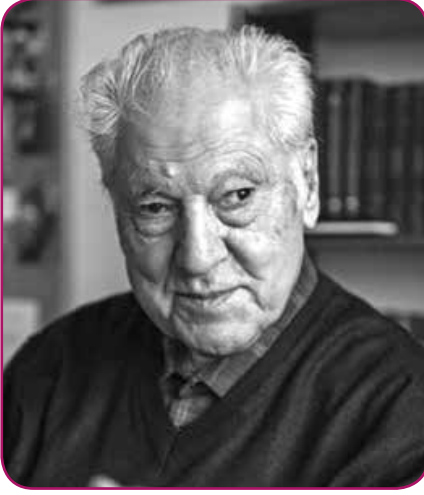
Şair, denemeci, oyun yazarı ve çevirmen Nuri Pakdil; 18 Ekim 2019 Cuma günü, üst solunum yolları tedavisi gördüğü Ankara Şehir Hastanesinde hayata veda etti. Cenazesi; -Bakanlar Kurulu kararı gereği- 19 Ekim 2019 Cumartesi günü, Ankara Hacı Bayram Camisi'nde kılınan ikinci ve cenaze namazlarının ardından Millî Şair Mehmet Âkif Ersoy'un İstiklal Marşı'nı kaleme aldığı Taceddin Dergâhı'nın bahçesinde toprağa verildi. Sanatçının vefatı dolayısıyla Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, milletimize bir başsağlığı mesajı yayımladı. Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş'ın kıldırıldığı cenaze namazında TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank ile bazı siyasi parti başkanları, eski başbakan ve bakanlar, milletvekilleri ve kalabalık bir halk topluluğu hazır bulundu.

Rahmetli Pakdil, 1934 yılında Kahramanmaraş'ta (o tarihte Maraş) doğdu. Nüfus cüzdanında adı Nureddin Pakdil'dir. Babası esnaftan Mehmet Emin Ziyai, annesi ise Hatice Vecihe Hanım'dır.

İlk dinî öğrenimini anne ve babasıyla Ahmet Kuşçu'dan aldı. Okuma yazmayı ve *Kur'an-ı Kerim*'i öğrendi. Dayısının ısrarıyla ilkökul ve ortaokulu bitirip Maraş Lisesine kaydoldu. Lisede amcası Ziya Pakdil'in öğrencisi oldu. Lise son sınıf-

tayken lisenin yayın organı *Hamle* dergisini çıkardı (1954-1955). *Hamle*'deki yazıları Ankara'da Nurullah Ataç'ın dikkatini çekti. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinde yükseköğrenimini tamamladı (1965). Üniversiteyi bitirince vatan hizmetine koştu. Tuzla Piyade Yedek Subay Okulundan sonra Bitlis'teki birliğinde vatan görevini yerine getirdi. Bir bakanlıkta Hukuk Müşavirliği (1964-1967) ve DPT'de uzman olarak (1967-1973) bir süre çalışıp görevden ayrıldı. 1969-1984 yılları arasında bir grup arkadaşıyla *Edebiyat* dergisini çıkardı. DPT'deki görevine dönerek (1988) 1999'da ayrıldı.

İlkokul yıllarından itibaren edebiyata ilgi duyan Pakdil'in ilk şiir ve deneme türündeki yazıları, Maraş'ta *Demokrasiye Hizmet* ve *Gençlik* gazeteleriyle *Hamle* dergisinde yayımlandı (1944-1955). Maraş Lisesinde öğrenciyken Cevat Fehmi Başkut'un *Paydos* oyununu sahneye koyup, Muallim Murtaza rolünü oynayınca tiyatroya karşı da ilgi duymaya başladı. Askerlik sonrası *Yeni İstiklal* gazetesinde sanat sayfaları düzenledi. 1969 yılında bir grup arkadaşıyla Ankara'da *Edebiyat* dergisini çıkarmaya başladı. 1972'de *Edebiyat Dergisi* Yayınlarını kurup kitap yayımlamaya da yöneldi. Dergi kapanıncaya kadar beş kitap yayımladı. 1997 yılında yayınevini tekrar faal duruma getirip kendi kitaplarını bastırdı. *Umut* adlı oyunu, 2015 yılında Devlet Tiyatroları tarafından sahneye konuldu.

Üretken bir yazar olan Pakdil'in şiir, deneme, oyun, mektup ve bazı çevirileri *Türk Dili*, *Türk Sanatı*, *Yenilik*, *Tohum*, *Töre*, *Doğuş*, *Diriliş*, *Edebiyat*, *Hamle* dergileriyle *Demokrasiye Hizmet*, *Gençlik*, *Bâb-ı Âli'de Sabah*, *İlke* ve *Yeni İstiklal* gazetelerinde yayımlandı. Bazı yazılarında N. Nuri Pakdil, Emin Ziyaioglu, Emin Nuri Ziyaioglu, Ebubekir Sonumut, Murtaza Tunçgök, İlyas Tarık, Hamid Sıla, Ali İmran ve Yahya Hurşit takma adlarını kullandığı görüldü.

Eserlerinde Batı sanat ve düşünce anlayışının karşısında; yerli, Doğu-İslam kültür ve sanatını kaynak alan bir yazarlık tutumunu benimsedi. İslamcı yazar olduğunu söyledi. Necip Fazıl Kısakürek, sanat çalışmalarında önderi oldu. "Yerli düşünce", "yerli edebiyat" kavramlarını kültür, edebiyat dünyamıza kazandırdı. Yabancı kökenli kelimeleri az kullanan, yalın bir dil anlayışına sahipti. Dil anlayışı, bazı dostlarınca tenkit konusu oldu. Bir süre (1984-1997) kitap yazmaya ara verdiği biliniyor.

2013 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı Büyük Ödülü'ne layık görüldü. 2014 yılında Necip Fazıl Kısakürek Saygı Ödülü'nün verildiği ilk yazardı.

Kitapları tür ve ilk baskı yıllarına göre şöyle sıralanabilir:

Şiir: *Anneler ve Kudüsler* (1981), *Sükût Süretinde* (1997), *Ahid Kulesi* (1997), *Osmanlı Simitçiler Kasidesi* (1999).

Deneme: *Biat I* (1973), *Biat II* (1977), *Biat III* (1981), *Bağlanma* (1979), *Bir Yazarın Notları I* (1980), *Bir Yazarın Notları II* (1981), *Bir Yazarın Notları III* (1982), *Bir Yazarın Notları IV* (1982), *Edebiyat Kulesi* (1984), *Derviş Hüneri* (1997), *Arap Saati* (1997), *Klas Duruş* (1997), *Kalem Kalesi* (1998), *Otel Gören Defterler 1: Çarpışan Sesler* (1999), *Otel Gören Defterler 2: Yazının Epik Resmi Çekildiği Sırada* (2000), *Otel Gören Defterler 3: Büyük Sorgu* (2001), *Otel Gören Defterler 4: Simsiyah* (2002), *Otel Gören Defterler 5: Ateş Hattında Harf Müfrezeleri* (2003), *Otel Gören Defterler 6: Yazmak Bir Mucize* (2005).

Oyun: *Umut* (1974), *Put Yapımevleri* (1980), *Kalbimin Üstünde Bir Avuç Güneş* (1982), *Korku* (1997), *Bakır Dönemi* (2014), *Belge* (2014), *Bir Öldürme Töreni* (2014).

Konuşma / Söyleşi: *Konuşmalar* (2014).

Mektup: *Mektuplar I* (2014), *Mektuplar II* (2014), *Mektuplar III* (2014), *Sınır Tanımayan Devrin Ateşi: Mektuplarım* (2015).

Gezi: *Batı Notları* (1972).

Güldeste / Antoloji: *Çağdaş Arap Şiiri* (1976), *Arap Şiiri I* (1998), *Arap Şiiri II* (1998).

Çeviri: *Harikalar Tablosu* (J. Prévert, 1974), *Ay Operası* (J. Prévert, 1975), *Kasırmanın Çatırtıları* (E. Guilevic, 1981), *Günlük / Anna Grigoriyevna* (Dostoyevski, 2014), *Günlük'ten* (E. Ionesco, 2014).

Fransızca ve Arapçayı çeviri yapabilecek derecede biliyordu.

Nuri Pakdil, Türk edebiyatında kendine özel bir sayfa açtırmayı başarmış çok yönlü bir yazardı. Ruhu şad olsun!